

7 - 14 март 2024 г.

Мониторинг на институции и нормативни документи по темите: дарителство, доброволчество, гражданско общество

Седмичният мониторинг обхваща преглед на внесени в Народното събрание законопроекти, проекти на нормативни документи, публикувани за обществено обсъждане, както и проведени заседания на обществени съвети, експертни и други междуведомствени групи. Предлагаме ви обобщени акценти от мониторинговия доклад:

- **Народно събрание**
 - **Икономически и социален съвет**
- **Министерски съвет**
 - **Съвет за развитие на гражданското общество**
- **По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации**

Народно събрание

1. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за малките и средните предприятия. С проекта се цели хармонизиране на българското законодателство в областта на малките и средните предприятия (МСП) с европейската нормативна уредба, регламентираща категоризацията и свързаността на предприятията. Необходимостта от изменението на Закона произтича от съществуващото противоречие на действащото към момента допълнение на чл. 4, ал. 7, а именно „с изключение на случаите, когато лицата са висши училища или изследователски центрове“, прието с § 34 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (ДВ, бр. 17 от 2016 г.), с правилата за държавни помощи и по-конкретно с мерките за помощ по Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО). Действащият към момента текст допуска отклонение от правилата в областта на държавните помощи и в частност на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора. Съществува противоречие и с определенията за свързаност на МСП съгласно Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно дефиницията за микро-предприятията, малките и средните предприятия. Това, от своя страна, се отразява на коректното прилагане на мерките за помощ по Общия регламент за групово освобождаване, подпомагащи МСП и допускащи партньорство с МСП. Предлаганото изменение е необходимо, тъй като допуска изключение от общата

хипотеза за свързаност на предприятията по отношение на висшите училища и изследователските центрове в случаите, когато тяхното участие е над 50 на сто от капитала или от броя на гласовете в общото събрание.

2. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за администрацията.

Миграционната обстановка по държавната граница на България продължава да бъде динамична. Като цяло няма тенденция за намаляване на миграционните потоци в световен мащаб, поради факта, че няма съществена промяна на политическата и социално-икономическа обстановка в страните основен генератор на миграционни потоци, а високият стандарт в страните от ЕС ще продължи да бъде притегателна сила за гражданите на трети страни със значително по-нисък статус. По отношение на увеличаването на състава на ГДГП, включително на служителите пряко ангажирани в охраната на границата, следва да се изхожда от изготвената през 2022 г. оценка на уязвимостта от Агенция Фронтекс, съгласно чл. 32 от Регламент (ЕС) 2019/1896, с мярка за изпълнение във връзка с констатирана уязвимост - повишаване капацитета за установяване на незаконно преминаване на българо-турската граница, чрез увеличаване на наличните служители и средства за патрулиране. Произтичащите рискове за сигурността, вследствие безпрецедентния мигрантски поток, налагат предприемане на стратегически мерки за повишаване възможностите на ГДГП за осъществяване на надежден граничен контрол на вътрешните и външни държавни граници, явяващи се такива и за ЕС и минимизиране рисковете за националната сигурност. Необходимо да се отбележи, предвид дължината на държавната граница, явяващата се външна на ЕС, наличието на вложените задачи по охрана на същата, включително и по осигуряване зоните около ГКПП, както и близостта на границата със Сърбия, обуславят необходимостта от допълнителен охранителен състав, предвид факта, че наличният към момента е крайно недостатъчен за осигуряване на ефективно изпълнение на задачите по граничното наблюдение.

Икономически и социален съвет (ИСС) в Република България

Днес, на заседание на Комисията по европейски въпроси към Съвета бе разгледан на второ четене проект на "Анализ на взаимодействието на организациите на гражданското общество и национални и местни институции в отговор и по време на кризи" - документ, предложен като тема от организациите в група 3 на ИСС, сред които и БДФ, фондация ВCause и фондация "Работилница за граждански инициативи". Членовете на Комисията взеха решение за финализиране на документа и представянето му на Пленарно заседание за обсъждане и приемане, което ще се проведе в края на този месец.

Съвет за развитие на гражданското общество към Министерски съвет

Съветът за развитие на гражданското общество (СРГО) излезе с **Доклад за дейността на СРГО 2022 - 2024**. Пълния текст на доклада можете да видите [на страницата на БДФ](#).

В документа Български дарителски форум заедно с останалите членове на СРГО настояваме след избора на нов кабинет, ресорният заместник министър-председател да свика незабавно заседание на Съвета за изпълнение на неговите законоустановени задължения. Задачата на СРГО за развитие на гражданското общество е да осигури структуриран и демократичен начин за гражданско участие в управлението на страната и изграждането на работещо партньорство между държавата и гражданските организации. За съжаление, въпреки проведените 16 заседания до момента, множеството работни срещи, писма и пр., СРГО все още не можа да стартира изпълнение на двата основни приоритета, които са част от неговите правомощия – реализация на финансовия механизъм за подкрепа на граждански инициативи и работа по новата Стратегия за подкрепа на граждански организации. И вместо да постави основите на пример за ефективно взаимодействие между организациите на гражданското общество и публичната администрация, ще допринесе за още по-голям срив в доверието към институциите и влошаване на обществените нагласи към гражданския сектор.

Министерски съвет

Новини от министерства:

- **Министерство на образованието**
 - **Таксите за студенти и докторанти в държавните висши училища да отпаднат още тази година**. Това реши правителството с предложените промени в Закона за висшето образование. Целта е да се подобри достъпът до висше образование на студентите, както и държавните висши училища да станат по-привлекателни за тези кандидат-студенти, които се колебаят дали да продължат своето образование и житейски път в чужбина или в България. С отпадането на таксите за студентите и докторантите съответните разходи за обучение ще бъдат поети от държавата. Необходимата сума се изчислява на близо 136 млн. лева за 2024 г. Предвижда се заплащаната годишна такса от студентите и докторантите да бъде наполовина от вече утвърдения размер за 2023/2024 г. За целта в едномесечен срок от влизането в сила на промените в Закона от МС ще бъдат отпуснати допълнителни средства на университетите и научните организации, които имат право да провеждат обучение в образователната и научна степен „доктор“, за компенсирането им за намалените приходи от такси. В двумесечен срок висшите училища и научни организации трябва да възстановят разликите на тези студенти и докторанти, които са заплатили годишни такси в

размер по-голям от половината от вече утвърдения за 2023/2024 г.

- **Министерство на труда и социалната политика**

- **Министър Шалапотова подписа Меморандум с Испания за развитие на социалната икономика.** Подписването на документа беше в рамките на заседанието на Съвета на Европейския съюз по заетост и социална политика, което се проведе в Брюксел, Белгия. Целта на меморандума е да стимулира диалог и сътрудничеството между България и Испания с цел насърчаване на социалната икономика, кооперативните дружества и други субекти на социална и солидарна икономика и техните инструменти за финансиране. „За всички социални министри е ясен потенциалът, който крие социалната икономика за борбата с бедността, за насърчаване на заетостта на хора в уязвимо положение, особено имайки предвид предизвикателствата на пазара на труда при двойния дигитален и зелен преход“, заяви д-р Шалапотова след подписването на документа. Тя допълни, че е отправила покана към правителството на Испания, тъй като страната има лидерска позиция и богат опит в развитието на социалната икономика. Социалната икономика е основен инструмент за намаляване на социалното неравенство и осигуряване на устойчиво териториално развитие чрез създаване на условия за повишаване на жизнения стандарт на хората от уязвимите групи, като се подобри достъпът им до заетост, обучения и усъвършенстване на тяхната професионална квалификация. Чрез нея те получават подкрепа и възможности за социално включване и самостоятелен начин на живот.
- **Съветът по трудова миграция обсъди улесняването на достъпа до българския пазар на труда на работници от трети страни.** Проект на Национален план за действие в областта на трудовата миграция за 2024 г. беше приет по време на днешното заседание на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност (НСТМТМ). Проектът съдържа законодателни и административни мерки за улесняване на достъпа до българския пазар на труда за граждани на трети държави и електронизиране на процедурите по издаване на разрешения за пребиваване и работа. „Работната група е част от процеса по търсене на решения за задоволяване на потребностите на бизнеса от чуждестранна работна сила и събира на едно място представители на заинтересованите институции, на национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите“, заяви зам.-министър Машова. Тя представи законодателните мерки в Проекта на Националния план, които предвиждат да бъде направен преглед на експертно ниво на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и на Закона за чужденците в Република България, както и да бъдат предложени промени в действащото законодателство, насочени към подобряване на условията за достъп до пазара на труда за граждани на трети държави.

- **Необходим е единен финансов стандарт за приемната грижа.** „Становището на Министерството на труда и социалната политика (МТСП) е, че е необходим ясен модел и единен финансов стандарт за приемната грижа. Възнагражденията на приемните семейства трябва да бъдат част от него“, каза зам.-министър Елка Налбантова по време на кръгла маса „112 – приемна грижа“, организирана от коалиция „Детство 2025“. По време на дискусиата бяха обсъдени въпроси, свързани с гарантирането на устойчивостта, подкрепата и професионализирането на приемната грижа. Подчертано беше значението на нейната роля за досегашното изпълнение на реформата за деинституционализация на грижите за деца и предстоящото затваряне на последните 4 дома за медико-социални грижи.
- **МТСП започва публично обсъждане как Агенцията за хората с увреждания да се реструктурира по най-ефективния начин.** За целта е разработена кратка анкета, в която е представена настоящата концепция за реструктурирането. На този етап предложенията за изменения и допълнения на Закона за хората с увреждания в контекста на предстоящото институционално преобразуване се основават на разбирането за делегиране на правомощия на новата Държавна агенция за хората с увреждания (ДАХУ) по начин, който да ѝ позволи да служи като междусекторна платформа за координация на разработването и прилагането на политики, програми, законодателни и институционални промени, отнасящи се до и свързани с хората с увреждания. До 15 април 2024 г. всеки може да изрази своето мнение относно визията за ДАХУ, като попълни **анкетата**. Повишаване на ефективността на политиките за хората с увреждания е един от приоритетите на правителството, поради което превръщането на Агенцията за хората с увреждания в Държавна агенция е включено в Управленската програма.

- **Министерство на правосъдието**

- **Министър Славов представи приоритетите на Министерство на правосъдието.** „Моите приоритети са пряко свързани с реализирането на практика на промените в конституцията, изготвянето на промените в новия Закон за съдебната власт, отговарящ на всички европейски стандарти“, каза още Славов при отчета си пред правителството. Проектът вече е обявен за предварително обществено обсъждане и ще бъде консултиран с парламентарните групи и с професионалните общности. Като втори приоритет министърът отвори една от системните препоръки, която е в докладите за върховенството на правото и свързана с подобряването на законодателния процес. В тази връзка се предвижда за първи път приемане на закон за лобизма и лобистката дейност - гаранция за това, че ще се защитава публичния, а нечий частен интерес. Третият ключов приоритет е България да се включи активно в международните дейности, свързани с възстановяването на справедливостта в Украйна с ефективно разследване на военните

престъпления и престъпленията срещу човечеството, които се извършват там.

По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации

1. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност

Срок на приключване: 14.04.2024 г.

Министерството на енергетиката предлага за обществено обсъждане проект за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност, с които се регламентира създаването на Национален фонд за декарбонизация (НФД). Той ще бъде правоприменик на Фонда енергийна ефективност и възобновяеми източници. Националният фонд за декарбонизация ще бъде основна финансова схема в подкрепа на обновяването на сградния фонд в страната. Той ще адаптира наличните финансови инструменти или ще структурира допълнителни такива при необходимост. По този начин ще бъде осигурена необходимата подкрепа за обновяването на сградния фонд в страната, както и за инвестициите в нисковъглеродно развитие с оглед максимално постигане на целите за декарбонизация на българската икономика. Чрез регламентирането на НФД ще бъде осигурена възможност за приоритетно финансиране на проекти за повишаване на енергийна ефективност и за използване на енергия от ВИ при крайното потребление на енергия в сградите. Новите регламенти ще улеснят прехода към нисковъглеродна икономика чрез навлизане на нови специализирани услуги и развитие на финансовите механизми за стимулиране на този процес.

2. Проект на Постановление на МС за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на културата.

Срок на приключване: 11.04.2024 г.

С проекта на Постановление се предлагат структурни промени в отделни административни звена в Министерство на културата и уреждане на промени в областите на тяхната функционална компетентност. Промените ще бъдат осъществени в рамките на досегашната обща щатна численост на министерството чрез вътрешна реорганизация.

3. Проект на Методика за подбор и оценка на работодатели, подали заявки за ползване на насърчителни мерки за заетост и обучение по Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ)

Срок на приключване: 11.04.2024 г.

Проектът определя показатели, въз основа на които се прави оценка по всеки от критериите, съгласно чл. 50, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на ЗНЗ и начина на формиране на крайната оценка. Показателите гарантират обективност при оценяване на кандидатите и ефективност при изразходване на средствата от държавния бюджет за активна политика на пазара на труда. Регламентирани са правилата за работа на съветите за Сътрудничество към Дирекции „Бюро по труда“ при провеждане на процедурата за оценка, класиране и подбор на работодатели, подали заявка за ползване на насърчителни мерки за заетост и обучение по реда на ЗНЗ. Методиката има за цел да създаде условия за осигуряване на устойчива и качествена заетост в икономически дейности, приоритетни за развитието на съответния регион; оказване на подкрепа, приоритетно за малките и средните предприятия, вкл. с основна

дейност в областта на селското, горското и рибното стопанство, и прецизиране на условията за допустимост на работодателите кандидатстващи по мерките.

Български дарителски форум обединява големи фондации и социалноотговорни компании в България, които даряват ресурси и така променят средата, в която живеем.

Седмичният мониторинг на проекти на нормативни документи и работата на институции по темите дарителство, доброволчество и гражданско участие е подкрепен по проект ACF/825 "Дарителски компас за устойчиви партньорства", който се изпълнява с финансовата подкрепа от Фонд Активни граждани България (www.activecitizensfund.bg) по ФМ на ЕИП 2014 - 2021.

Получавате това съобщение в качеството си на представители на компании и фондации - членове и наблюдатели на Български дарителски форум.

Our mailing address is:

Bulgarian Donors' Forum
4B, Leonardo Da Vinci Str.
Sofia 1124
Bulgaria

[Add us to your address book](#)

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

Copyright © 2024 Bulgarian Donors' Forum, All rights reserved.